

[innovatieagroennatuur.nl](http://www.innovatieagroennatuur.nl)

Innovatie Agro & Natuur | Eerlijk eten: Vertrouwen komt tot stand door helemaal open te zijn

4-6 minutes

Wat drijft mensen om hun eten rechtstreeks bij de boer te gaan kopen? Of, sterker nog, voor dit doel een collectief te starten? In een korte serie onderzoekt Sandra van Kampen (adjunct-directeur bij [Urgenda](#)) deze zomer dit fenomeen. Zij probeert er achter te komen wat maakt dat boer en consument elkaar vertrouwen.

Gestreepte Adidas-gympen, een eigentijds trainingsjack, het haar strak geplakt: Bart Kraaijvanger (27) van Voedselcollectief Eindhoven ziet er niet uit als de standaard wereldverbeteraar. Toch is

hij daar wél zeven dagen in de week mee bezig. Met zijn zangerige tongval, zijn jeugdig enthousiasme en eerlijke oogopslag neemt hij mij acuut voor zich in. What you see is what you get. Zo zal dat ook gaan bij de boeren en de consumenten uit zijn buurt, schat ik in.

Opzet

“Ik wilde de dingen op mijn manier kunnen doen”, verwoordt Bart in het kort waarom hij vorig jaar besloot zijn eigen voedselketen te gaan bouwen. Na een studie bedrijfskunde en marketing, een korte carrière in de levensmiddelenindustrie en bij een biologische groothandel, dreigde hij letterlijk ziek te worden van alles wat hij aantrof. En van het feit dat hij daarin niets kon veranderen. Maar hoe te beginnen? Klein, in ieder geval.

Een ronde langs een serie kleine producenten uit de directe nabijheid van Eindhoven was de start van het netwerk ‘Klein Gemaakt’ waarmee Kraaijvanger bedrijven wilde voorzien van verse spullen voor de lunch. Maar om echt iets te veranderen, moet er meer volume komen. Dus nam Bart de stap ook consumenten enthousiast te maken voor het verse voedsel dat hij inmiddels volop op het spoor was gekomen. 2500 reacties kwamen er maar liefst op zijn eerste posts op facebook. “Willen jullie ook geld inleggen? En zijn jullie bereid tijd te investeren?”, vroeg Bart zijn geïnteresseerden.

Van lieverlee ontstond een organisatie van vrijwilligers die bestellingen, logistiek en distributie op poten gingen zetten. Ook de GGZ kwam langs en bood de hulp van zorgcliënten aan. En als klap op de vuurpijl nam het nieuwbakken gemeentebestuur het

ondersteunen van dit voedselcollectief zelfs officieel op in zijn coalitieakkoord. Uiteindelijk bleven 680 betalende leden over, die in groepen van 25 – “met meer mensen ken je elkaar niet” – vanaf augustus verse melk, vlees, groenten en fruit gaan kopen via het collectief. Maandag besteld, donderdag in huis. Wél nog even zelf ophalen en je eigen kratje vullen, want voor de prijs die je betaalt wordt enige zelfredzaamheid van de leden verwacht. **Drijfveer**

Wat drijft zo’n knul om hier al zijn tijd en energie in te steken? vraag ik mij steeds meer af. En hoe kan het dat hij in een stad als Eindhoven letterlijk maar op een knop hoefde te drukken en de instanties en klanten van alle kanten op hem af komen? Is de behoefte aan gemeenschapszin zo groot? Of het vertrouwen in de supermarkten zo laag? Misschien was hij de juiste man op de juiste plaats. Of is het vooral zijn open houding die mensen uitnodigt mee te doen. Het antwoord heeft Kraaijvanger zelf ook niet paraat. “Ik wil gewoon laten zien dat het wél kan. Dat we ons voedsel wél op een eerlijke en transparante manier kunnen organiseren. Vertrouwen komt tot stand door helemaal open te zijn. Ook over de prijs. In ons collectief laten we van elke cent, dus ook die voor opslag en vervoer, zien waar die voor nodig is. En de boer vraagt wat hij nodig heeft. Daar wil ik in principe niet mee hoeven onderhandelen.”

Ik ben zeer benieuwd hoe dit verder gaat. Uiteindelijk zullen mensen als Kraaijvanger hier ook een inkomen uit moeten halen, anders is het niet vol te houden. En voor je het weet heb je dan toch een winkel. Met alle bijbehorende rompslomp. Maar zo lang die winkel net zo transparant en eerlijk is, is dat toch een enorme stap voorwaarts. Deze blog is eerder gepubliceerd op de site hetkanWel.nl.